

VIBORG
KOMMUNE

16a Miljøgodkendelse
af
kvægproduktion
på
Flarupvej 18a
8830 Tjele

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	1
Datablad	3
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse.....	4
1.2 Afgørelse	4
1.3 Ikke teknisk resumé.....	5
1.4 Offentlighed	6
2 Vilkår	7
3 Generelle forhold	11
3.1 Beskrivelse af husdyrbruget	11
3.2 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold.....	11
3.3 Gyldighed.....	11
3.4 Retsbeskyttelse	11
4 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	13
4.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. - anlægsdelen.....	13
4.2 Placering i landskabet -anlægget.....	14
5 Husdyrhold, staldanlæg og drift	15
5.1 Husdyrhold og produktionsareal	15
5.2 Energi- og vandforbrug.....	18
5.3 Spildevand herunder regnvand.....	19
5.4 Affald	19
5.5 Råvarer og hjælpestoffer.....	21
5.6 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	21
6 Gødningsproduktion og -håndtering	23
6.1 Gødningstyper og mængder	23
6.2 Anden organisk gødning	24
7 Forurening og gener fra husdyrbruget	25
7.1 Ammoniak og natur.....	25
7.2 Lugt	27

7.3	Fluer og skadedyr.....	27
7.4	Transport.....	28
7.5	Støj fra anlægget og maskiner.....	29
7.6	Støv fra anlæg og maskiner.....	31
7.7	Lys.....	31
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	33
9	Miljøkonsekvensrapport	34
10	Alternativer.....	35
11	Miljøledelse	35
12	Ophør	35
13	Samlet konklusion	36
14	Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning.....	37
14.1	Godkendelsens gyldighed.....	37
14.2	Klagevejledning og søgsmål.....	37
14.3	Underretning om godkendelsen	38
15	Bilag.....	39
	Bilag 1. Situationsplan	39

DATABLAD

Titel: § 16a Miljøgodkendelse af kvægproduktion på Flarupvej 18a, 8830 Tjele

Dato for godkendelse: 21. februar 2019

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	37799653
Husdyrbrugets navn	Flarupvej 18a
Beliggenhedsadresse	Flarupvej 18a
Postnummer	8830
By	Tjele

Ansøger

Ansøgers navn	L B Heltzen ApS
Ansøgeradresse	Østervangsvej 91
Ansøgerpostnummer	8830
Ansøgerby	Tjele
Ansøgertelefon	61743424
Ansøger-email	lbheltzen@c.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	
Konsulent virksomhedsnavn	LMO
Konsulentnavn	Louise Damgaard
Konsulentadresse	Erhvervsbyvej 13
Konsulentpostnummer	8700
Konsulentby	Horsens
Konsulenttelefon	23727084
Konsulent-email	ldt@lmo.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	7910218682
CHR numre	42097

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 14x - Kvorning By, Kvorning
Matrikel: 18a - Kvorning By, Kvorning
Matrikel: 18d - Kvorning By, Kvorning
Matrikel: 18e - Kvorning By, Kvorning
Matrikel: 5v - Kvorning By, Kvorning
Matrikel: 6aa - Kvorning By, Kvorning
Matrikel: 14 - Mollerup By, Ørum
Matrikel: 7d - Mollerup By, Ørum
Matrikel: 7z - Mollerup By, Ørum

Godkendelsen er udarbejdet af:

Finn Larsen

Viborg Kommune
Teknik og Miljø
Prinsens Alle 5
8800 Viborg

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Kvægproduktionen på Flarupvej 18A, 8830 Tjele fik den 6. september 2010 miljøgodkendelse efter husdyrbrugslovens § 12 til en malkekvægsproduktion bestående af 404 køer med opdræt svarende til 570 DE med daværende normtal.

Den 20. maj 2016 meddelte Viborg Kommune et tillæg til miljøgodkendelsen for produktionen, som herefter blev godkendt til 404 malkekøer, 50 kalve, 125 kvier og tyrekalvene, svarende til ca. 665 DE (mælkeydelse 11.000 kg EKM).

Lars Bo Heltzen har nu søgt om en miljøgodkendelse efter Husdyrbrugslovens § 16a.

Produktionsareal er i nudrift på 6048 m², og der ønskes en udvidelsen af produktionsarealet til 6.898 m². Bygningsmassen udvides med en velfærdsstald på 188 m² til kvierne af hensyn til dyrevelfærd. Herudover er der flyttet kvier fra ejendommen Østervangsvej 91 til Flarupvej 18a, hvilket øger antallet af dyr, og dermed kræves der en godkendelse.

Flarupvej 18a er ikke et IE-brug, men ammoniakemissionen overstiger 3.500 kg N/år, og ansøgningen er derfor indsendt som en § 16a ansøgning.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Viborg Kommune den 12. november 2018 gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem i skema nr. 206665.

1.2 AFGØRELSE

Viborg Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse til den ansøgte fleksibilitet og optimering af kvægbesætningen på Flarupvej 18a, 8830 Tjele i henhold til de gældende regler (Lovbekendtgørelse nr. 1020 af 6. juli 2018 (Husdyrbrugloven) og bekendtgørelse nr. 1467 af 6. december 2018 om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)). Miljøgodkendelsen efter lovens § 16a er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af de fastsatte vilkår.

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse samt Kommunens bemærkninger og vurdering af de miljømæssige virkninger på naturen, miljøet og naboer.

Viborg Kommune har stillet konkrete vilkår for husdyrbrugets drift og indretning for at sikre

- at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen
- at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager overholdes
- at yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunalbestyrelsens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes
- at nedsætte risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at de til enhver tid generelle miljøregler overholdes herunder reglerne i den til enhver tid gældende Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold,

husdyrgødning, ensilage m.v.

1.3 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Produktion

Lars Bo Heltzen har hidtil haft tilladelse til en produktion af 404 malkekøer med en del opdræt.

Igennem en godkendelse efter Husdyrbruglovens § 16a ønsker ansøger nu at opnå mulighed for at have flere kvier på ejendommen og øge produktionsarealet fra 6.048 m² til 6.898 m². Der bygges en ny velfærdsstald på 188 m².

Placering

Ejendommen er beliggende i det åbne land i landzone. Nærmeste enkeltbolig er Flarupvej 16, der ligger ca. 256 m nordvest for anlægget. Nærmeste samlede bebyggelse er Kvorning udløst ved Vesterled 9, der er beliggende ca. 709 meter øst for ejendommens anlæg. Ejendommen ligger cirka midt mellem byerne Ørum og Hammershøj, der begge er byzone.

Ejendommen ligger ikke i et område, der er udpeget som landskabeligt interesseområde, kulturområde eller med særlige beskyttelsesinteresser.

Lugt

Lugtkravene til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone overholdes af projektet.

Transporter til og fra ejendommen

Det årlige antal transporter vil blive øget fra ca. 954 til ca. 975 transporter. Transport til og fra ejendommen sker ad veje med stor kapacitet. Derfor vurderer Viborg Kommune, at transporter ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning på nærmiljøet.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Nærmeste Natura 2000 område er habitatområde nr. 30 "Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals Ådal" i en afstand af ca. 2 km fra anlægget. Der er ikke Kategori 2 natur tættere på anlægget end 2 km.

Ammoniakemissionen fra ejendommen overholder de i loven fastsatte grænseværdier for kategori 1 og 2 naturtyper (totalbelastning), samt grænsen for merdeposition til kategori 3 natur.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

BAT

Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

1.4 OFFENTLIGHED

Ansøgningen blev offentliggjort den 5. december 2018 med en frist til at fremsende bemærkninger til den 2. januar 2019. Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Naboer til Flarupvej 18a blev orienteret om ansøgningen den 28. november 2018 med en frist på 2 uger til at indsende bemærkninger.

Der indkom ingen bemærkninger fra naboer til ansøgningen.

Udkast til miljøgodkendelse blev den 2. januar 2019 udsendt i høring hos naboer. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 30 dage. Der blev ikke modtaget bemærkninger i denne høringsfase.

Vilkår

Nedenfor gives en oversigt over samtlige vilkår, der er stillet i miljøgodkendelsen.

Generelle vilkår.

- 1) Miljøgodkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Flarupvej 18a, 8830 Tjele under CVR nr. 37799653.
- 2) Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.
- 3) Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen, såfremt landbruget foretager følgende:
 - Ejerskifte af virksomhed
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
 - Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år
- 4) Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.

Husdyrhold og produktionsareal.

- 5) Dyretypen, gulvtypen og produktionsareal skal være i overensstemmelse med oversigten i nedenstående skema. Staldenes placering kan ses af figur 1.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Ny ungdyrstald	1602	Naturlig ventilation	3 m	(#96260) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafføb	0	1602
Ny kostald	4019	Naturlig ventilation	3 m	(#96276) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	214
				(#96267) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	0	186
				(#96262) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafføb	0	2256
				(#96261) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	337
Gl. kostald	2399	Naturlig ventilation	3 m	(#96278) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	0	85
				(#96277) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	1219
Opsamlingsplads	401	Naturlig ventilation	3 m	(#96280) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	0	50
				(#96279) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	220
Konceptstald	226	Naturlig ventilation	3 m	(#96282) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	226
Velfærdsstald	211	Naturlig ventilation	3 m	(#96281) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	188
Drivgange	315	Naturlig ventilation	3 m	(#96283) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	315
Sum						6898

El- og vandforbrug.

- 6) Energi- og vandforbruget skal registreres mindst 1 gang årligt. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.

Spildevand

- 7) Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, samt transportvogn og sprøjte skal foregå på støbt tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.

Affald.

- 8) Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.
- 9) Bedriftens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den største benyttede beholder.
- 10) Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal det kunne demonstreres at affaldstyperne bliver sorteret. Det skal ligeledes kunne dokumenteres at affaldet aftages af godkendte virksomheder og transporteres af godkendte transportører, f.eks. ved hjælp af kvitteringer fra virksomhederne.

Råvarer og hjælpstoffer.

- 11) Olier og kemikalier skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal være beregnet til formålet og skal være tydelig mærket med angivelse af indhold. Oplag må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak. Oplagspladsen skal være afskærmet mod nedbør og indrettes eventuelt med fald, fordybning eller opkant så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.
- 12) Tankning skal til enhver tid ske under opsyn på en plads med fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Driftsforstyrrelser eller uheld.

- 13) Der skal foreligge en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmes og hvordan

- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften og gennemgås mindst én gang om året.

Beredskabsplanen skal have en fast tilgængelig plads på ejendommen.

Gødningstyper og mængder

- 14) Der skal altid være en opbevaringskapacitet for fast og flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder på ejendommen.

Lugt.

- 15) Såfremt der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen i denne godkendelse, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Skadedyr.

- 16) Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Støj.

- 17) Såfremt der kommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil Kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens Vejledning overholdes.

Vejledningens afskæringskriterier er følgende:

Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korregerede lydniveauer i dB(A).

	Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45

Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

Støv.

- 18) Landbrugsdriften må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.
- 19) Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.

BAT.

- 20) Bedriften skal under tilsynet redegøre for foretagne tiltag vedrørende renere teknologi i form af ændrede råvarer, nye metoder eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen fra ejendommen.

Ophør.

- 21) Ved ophør af dyreholdet skal gyllekanaler, fortanke, gylletanke og dieseltank tømmes og rengøres.

3 GENERELLE FORHOLD

3.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Miljøgodkendelsen efter Husdyrbruglovens § 16a gælder for husdyrproduktionen på Flarupvej 18a, 8830 Tjele. Ejendommen har CVR nr. 37799653.

Lars Bo Heltzen ønsker mulighed for at have flere kvier på ejendommen og øge produktionsarealet fra 6.048 m² til 6.898 m².

3.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Ændring af anlæg skal meldes til Viborg Kommune, som afgør om ændringerne på bedriften udløser krav om miljøgodkendelse. Skift i ejerforhold for ejendommen skal desuden meddeles til Viborg Kommune.

3.3 GYLDIGHED

En tilladelse skal udnyttes inden for 6 år. Hvis en tilladelse, der er udnyttet, efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav. Herefter gælder fortsat, at der kan ske helt eller delvist bortfald af tilladelsen, hvis der ikke sker udnyttelse (jf. de 25 %) af produktionsretten i 3 på hinanden følgende år.

3.4 RETSBESKYTTELSE

En § 16a godkendelse for et husdyrbrug, som ikke er et IE-brug, kan tages op til revurdering i tilfælde af, at forurening fra ejendommen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudsiges, eller der er skabt teknisk mulighed for at nedbringe emissionerne betydeligt eller andre forhold nævnt i Husdyrbruglovens § 40.

Vilkår for revurdering af § 16a godkendelser meddeles som påbud efter Husdyrbrugloven §§ 39 og 40.

2.6 GENERELLE VILKÅR.

På baggrund af ovenstående fastsættes følgende generelle vilkår:

- 1) Miljøgodkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Flarupvej 18a, 8830 Tjele under CVR nr. 37799653.
- 2) Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.

- 3) Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen, såfremt landbruget foretager følgende:
 - Ejerskifte af virksomhed
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
 - Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år
- 4) Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.

4 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

4.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV. - ANLÆGSDELEN

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrbruget er placeret i landzone med 256 m til nærmeste nabo uden landbrugspligt. Der er ca. 709 m til nærmeste samlede bebyggelse, Kvorning. Nærmeste byzone, Ørum, ligger ca. 3,3 km vest for anlægget.

Eksisterende og planlagte anlægsdele overholder de generelle afstandskrav nævnt i Husdyrbrugsloven, § 8:

Tabel 1. Afstandskrav nævnt i Husdyrbrugloven, § 8.

Anlægstype	Afstandskrav	Afstand målt fra nybyggeri/bygning hvor ændringen/udvidelsen sker
1) Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter	22m
2) Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter	1,4km
3) Vandløb (herunder dræn) og søer	15 meter	>15m
4) Offentlig vej, privat fællesvej	15 meter	89m
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 meter	>25m
6) Beboelse samme ejendom	15 meter	21m
7) Naboskel	30 meter	>15m
8) Nærmeste nabo	50 meter	249m

Afstandskravene i henhold til § 6 i Husdyrloven er overholdt:

Tabel 2. Afstandskrav nævnt i Husdyrbrugsloven, § 6.

Område	Afstandskrav	Afstand målt
Eksisterende eller kommuneplanlagt byzone eller sommerhusområde	50 meter	>3km
Område i landzone der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.	50 meter	>3km
Nabobeboelse	50 meter	>250m
Kategori 1 og 2 natur	10 meter	1880m

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven er det ikke tilladt at etablere, udvide eller ændre husdyranlæg, hvis afstanden til ammoniakfølsomme naturtyper (enten inden- eller udenfor internationale naturbeskyttelsesområder) er mindre end 10 meter. Der er mere end 400 m til § 3 natur og afstandskravene i § 7 i Husdyrbrugloven er dermed overholdt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at alle afstandskrav nævnt i Husdyrbrugsloven er overholdt.

4.2 PLACERING I LANDSKABET -ANLÆGGET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er tale om en eksisterende kvægbedrift, som er beliggende i det åbne land med spredt bebyggelse.

Der opføres en mindre tilbygning.

Ejendommen ligger ikke i et område, der er udpeget som landskabelige interesseområder, kulturområder eller særlige beskyttelsesområder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Landskabet er præget af spredt bebyggelse i form af landbrugsbygninger. Viborg Kommune vurderer, at staldanlægget med beplantning vil give en helhed og sammenhæng mellem landbrugsproduktion og det omgivne landskab. Viborg Kommune vurderer, at miljøgodkendelsen ikke har indflydelse på landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier i området.

5.1 HUSDYRHOLD OG PRODUKTIONSAREAL

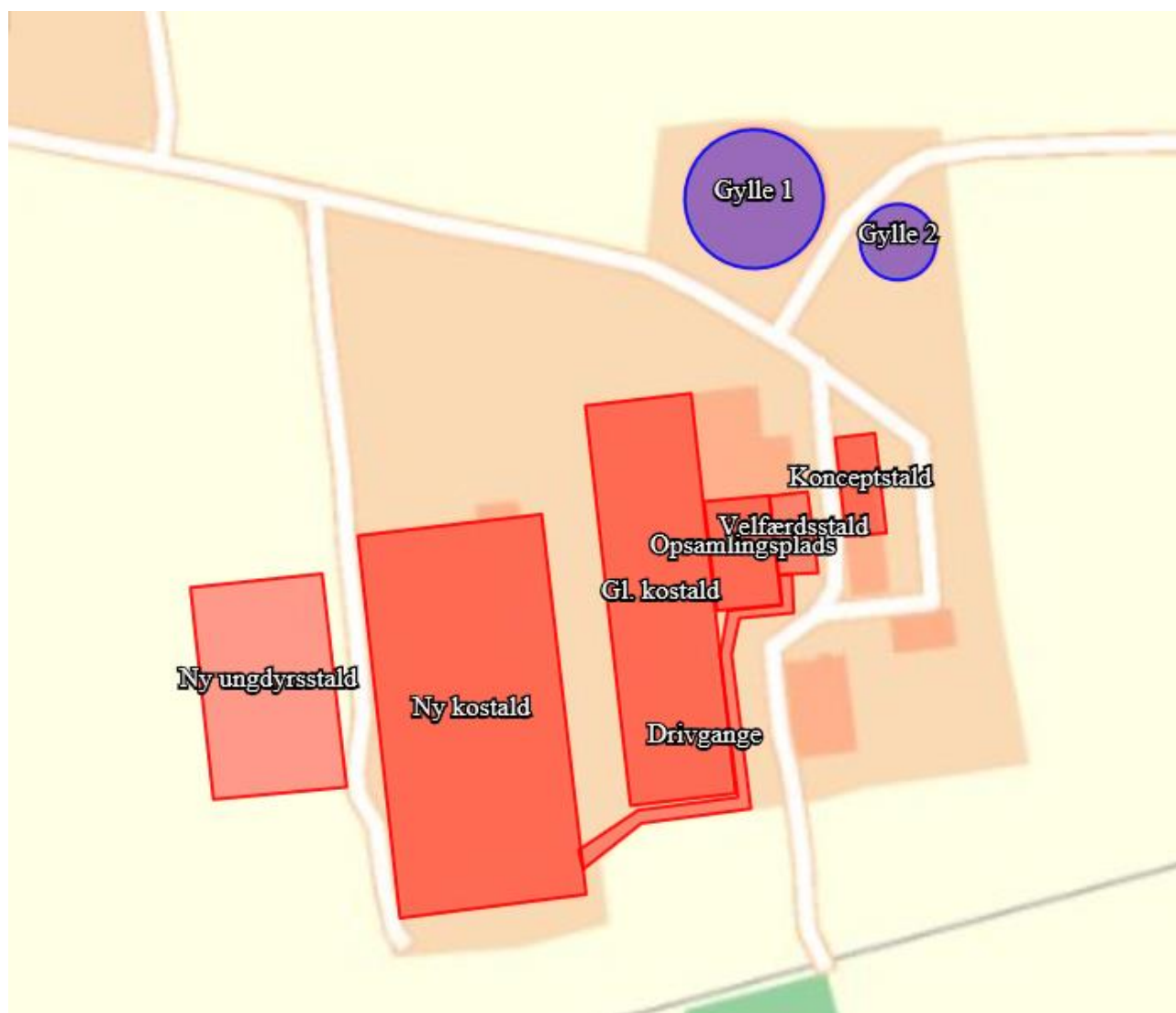
MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Lars Bo Heltzen har søgt om miljøgodkendelse efter lovens § 16a til en mindre udvidelse af staldanlægget på adressen Flarupvej 18a, 8830 Tjele.

På ejendommen er der i dag en malkekvægproduktion med kvier og salg af småkalve med et produktionsareal på 6048 m². Der ønskes en udvidelse af produktionsarealet til 6.898 m². Der skal bygges en ny velfærdsstald på 188 m².

Ejendommen ønskes udvidet med en velfærdsstald til kvierne af hensyn til dyrevelfærd. Herudover er der flyttet kvier fra ejendommen Østervangsvej 91 til Flarupvej 18a, hvilket øger antallet af dyr, og dermed kræves godkendelse.

I figur 1 er vist placeringen af staldafsnit og de to gyllebeholdere, som indgår i ansøgningen.

Figur 1. Situationsplan.

På ejendommen er der to gylletanke på hhv. 1000 m³ og 4000 m³.

Nyere stalde er med fast drænet gulv med skraber.

De eksisterende gulvtyper anses som BAT (i henhold til gældende lovgivning), da gevinsten i reduceret ammoniakfordampning ikke står mål med miljøaftrykket og ressourceforbruget ved at ændre en gulvprofil.

Detaljeret oversigt over stalde og gulvtyper kan ses i nedenstående tabel:

Tabel 3. Produktion og produktionsarealer på Flarupvej 18a.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Ny ungdyrstald	1602	Naturlig ventilation	3 m	(#96260) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	1602
Ny kostald	4019	Naturlig ventilation	3 m	(#96276) Kalve, (under 6 mdr.), Dybstrøelse	0	214
				(#96267) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	0	186
				(#96262) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	2256
				(#96261) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	337
Gl. kostald	2399	Naturlig ventilation	3 m	(#96278) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	0	85
				(#96277) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	1219
Opsamlingsplads	401	Naturlig ventilation	3 m	(#96280) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	0	50
				(#96279) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	220
Konceptstald	226	Naturlig ventilation	3 m	(#96282) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	226
Velfærdsstald	211	Naturlig ventilation	3 m	(#96281) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	188
Drivgange	315	Naturlig ventilation	3 m	(#96283) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	315
Sum						6898

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er størrelsen af produktionsarealet samt dyre- og gulvtype der er afgørende for produktionens miljømæssige belastning, hvorfor der stilles vilkår om, at det angivne produktionsareal, gulv- og dyretype overholdes.

VILKÅR

- Dyretypen, gulvtypen og produktionsareal skal være i overensstemmelse med oversigten i nedenstående skema. Staldenes placering kan ses af figur 1.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Ny ungdyrsgestald	1602	Naturlig ventilation	3 m	(#96260) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajeleaføb	0	1602
Ny kostald	4019	Naturlig ventilation	3 m	(#96276) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	214
				(#96267) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	0	186
				(#96262) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajeleaføb	0	2256
				(#96261) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	337
Gl. kostald	2399	Naturlig ventilation	3 m	(#96278) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	0	85
				(#96277) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	1219
Opsamlingsplads	401	Naturlig ventilation	3 m	(#96280) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	0	50
				(#96279) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	220
Konceptstald	226	Naturlig ventilation	3 m	(#96282) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	226
Velfærdsstald	211	Naturlig ventilation	3 m	(#96281) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	188
Drivgange	315	Naturlig ventilation	3 m	(#96283) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	315
Sum						6898

5.2 VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alle staldene er med naturlig ventilation uden tekniske installationer til ventilationen. Naturlig ventilation er med til at sikre et stort luftskifte, hvilket betyder at staldgulvene er forholdsvis tørre, og det store luftskifte betyder ligeledes en lavere koncentration af ammoniak og lugt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

BAT for ventilation i kvægstalde er at reducere energiforbruget ved anvendelse af naturlig ventilation, hvor det er muligt. Viborg Kommune vurderer, at bedriften på Flarupvej 18A, med det valgte system med naturlig ventilation, lever op til kravet om BAT.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles ikke vilkår til ventilation på ejendommen.

5.3 FODRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

På ejendommen opbevares foder i fodersiloer, og ensilage opbevares overvejende i plansiloerne med fast bund og fald mod afløb.

Der fodres med foderoptimerede foderblandinger, hvor tildeling af N og P begrænses mest muligt. Derfor tages der analyser af grovfoder, og der udarbejdes foderplaner, der i den forbindelse optimeres. Der er derfor ikke regnet med særlige fodringsmæssige tiltag til reduktion af f.eks. ammoniakfordampning eller lignende. Management på bedriften stiler mod et minimum af spild af foderrester.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der med den planlagte opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles ingen vilkår for fodring.

5.4 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

El- og vandforbrug i nudrift og ansøgt drift fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 4. El- og vandforbrug.

Nudrift	
Årligt elforbrug	145.000kWh
Årligt forbrug af vand	19.500m ³

Ansøgt	
Årligt elforbrug	150.000kWh
Årligt forbrug af vand	19.500m ³

Alle stalde er naturligt ventilerede, og der er derfor ikke energiforbrug til ventilation.

Der udføres eftersyn af malkeanlæg, der sikrer, at anlægget er energimæssigt forsvarligt. Ansøger har etableret varmegenindvinding fra mælkekøler til opvarmning af drikkevand til dyrene.

Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel udgås

Der er egen vandboring på ejendommen. Ansøger bestræber sig på at minimere forbruget af vaskevand. Anlæggets drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Drikkevandsspild er reduceret ved anvendelse af drikkekar.

Det vurderes, at energi og vandforbruget ligger på et fornuftigt niveau i forhold til produktionens størrelse.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

For at leve op til kravene om BAT, hvor det ikke findes referencedokumentet fra EU for de bedst anvendelige teknikker (BREF), er der opmærksomhed på energiforbrug på ejendommen.

Viborg Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget vil være på et fornuftigt niveau i forhold til bedriftens produktion. Det vurderes endvidere, at der i forbindelse med planlægningen og projekteringen af staldanlægget er taget tilstrækkelige hensyn til begrænsning af energi- og vandforbrug.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 6) Energi- og vandforbruget skal registreres mindst 1 gang årligt. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.

5.5 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der ledes ca. 1.600 m³ vand fra rengøring og drikkevandsspild til gyllebeholder.

Spildevand fra produktionen udgøres af vand fra rengøring af stalde og drikkevandsspild.

Tagvand ledes ud på jorden/til faskiner, hvor det nedsiver.

Sanitært spildevand ledes til septiktank.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ejendommens afledning af tagvand og overfladevand vurderes ikke at give anledning til gener i lokalområdet. Der er hovedsageligt tale om bestående bygninger.

Viborg Kommune vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderne er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand i ansøgt drift.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 7) Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, samt transportvogn og sprøjte skal foregå på støbt tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.

5.6 AFFALD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Affald fra husdyrbruget kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner;

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (pap, papir, jern, rengjort glas, metal, plastsække, paller etc.)
- Farligt affald (lysstofrør, pærer, spraydåser, batterier etc.)
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler, medicinrester etc.)
- Døde dyr
- Forbrændingseget affald (papirsække, emballage etc.)

- Deponeringseget affald

Fast affald

Generelt bemærkes, at al affald vil blive bortskaffet i henhold til kommunens affaldsregulativ. Beskrivelse af opbevaringsforhold og anslåede affaldsmængder i nudrift og ansøgt produktion er vist herunder.

Tabel 5. Fast affald.

	Opbevaring	Bortskaffelse
Forbrændingseget affald ISAG kode: 19.00	Container på ejendommen	Til forbrændingsanlæg
Jern ISAG kode: 23.00	I tilknytning til eksisterende bygninger	Afhændes af skrothandler

Olie- og kemikalieaffald

Der er ingen opbevaring af spildolie på Flarupvej 18a. Der opbevares heller ikke kemikalier og pesticider på ejendommen. Medicinaffald bortskaffes via dyrlæge.

Døde dyr.

Døde dyr opbevares under kadaverkappe ved gylletank og afhentes efter behov af DAKA.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler. Bortskaffelsen skal i øvrigt ske i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ for erhverv.

Håndtering af døde dyr skal leve op til kravene i Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, Bekendtgørelse nr. 558 af 1. juni 2011.

Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som "særligt affald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.

Viborg Kommune vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra virksomheden.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 8) Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.
- 9) Olie- og kemikalier (gældende både råvarer og affald) skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.

- 10) Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal det kunne demonstreres, at affaldstyperne bliver sorterede. Det skal ligeledes kunne dokumenteres at affaldet aftages af godkendte virksomheder og transporteres af godkendte transportører, f.eks. ved hjælp af kvitteringer fra virksomhederne.

5.7 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Dieselolie opbevares i en godkendt tank på 1.200 l fra 1993, der er placeret i maskinhuset. Risikoen for påkørsel vurderes at være minimal. Tanken er hævet over fast gulv og forsynet med overfyldningsalarm. Der forekommer ingen gulvafløb i maskinhuset. Tanken vurderes således ikke at udgøre en risiko for større forureningsuheld. Det bemærkes, at driftslederen bor på ejendommen og daglig har anlægget under opsyn,

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der stilles vilkår om, at håndtering af olie, spildolie, brændstof skal foregå på en måde, således at der ikke opstår risiko for forurening af jord og grundvand eller undergrund. Viborg Kommune vurderer, med de stillede vilkår og ovenstående beskrevne drift, at der er minimal risiko for forurening med olie fra råstoftankene.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift:

- 11) Olier og kemikalier skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal være beregnet til formålet og skal være tydelig mærket med angivelse af indhold. Oplag må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak. Oplagspladsen skal være afskærmet mod nedbør og indrettes eventuelt med fald, fordybning eller opkant så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.
- 12) Tankning skal til enhver tid ske under opsyn på en plads med fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

5.8 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Anlæg og tekniske installationer rengøres, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikrer korrekt brug og effekt.

For at minimere risikoen for uheld, udføres opgaver, der kan give anledning hertil under opsyn. Omlastning af gylle fra gylletanken til gyllevogn foregår med fast kran/pumpe monteret på gyllevognen.

Gylletankene indgår i den lovpligtige 10 års beholderkontrol.

Såfremt der alligevel skulle ske uheld, kontaktes beredskabet straks på tlf. 112, og der iværksættes forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmning, oppumpning m.v. Endvidere vil Viborg Kommunes Teknik og Miljø Forvaltning straks blive underrettet på tlf. 87 87 8787.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at den foreliggende beredskabsplan for ejendommen på tilfredsstillende vis beskriver, hvorledes man skal forholde sig ved kritiske situationer.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 13) Der skal foreligge en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften og gennemgås mindst én gang om året.

Beredskabsplanen skal have en fast tilgængelig plads på ejendommen

6.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen har 2 gyllebeholdere på hhv. 1000 og 4000 m³, beliggende på egen grund. Placeringerne fremgår af situationsplanen. Derudover er der opbevaringsplads på Østervangsvej 89 på min. 2.000 m³, og på Grønhøjvej 22 er der en gyllebeholder 1.100 m³.

Gyllebeholder Flarupvej 18a: 1.000 m³

Gyllebeholder Flarupvej 18a: 4.000 m³

Gyllekanaler Flarupvej 18a: 550m³

Gyllebeholder Grønhøjvej 22: 1.100 m³

Gyllebeholder Viborgvej 54: 5.620 m³ – Hertil afsættes 1.200 m³.

Gyllebeholder Østervangsvej 89: min. 2.000 m³ + 400 m³ under spalterne

Samlet kapacitet: 10.250 m³

Der produceres ca. 13.550 m³ gylle årligt.

Kravet om 9 måneders opbevaringskapacitet er dermed netop overholdt.

Ingen af beholderne er med overdækning, hvorfor der er taget højde for regnvand.

Dybstrøelsesproduktionen fra kalveafsnittet udgør ca. 120 t. Halvdelen af dybstrøelsen nedpløjes direkte, mens den resterende halvdel lægges i markstak.

Så vidt muligt udspreddes dybstrøelsen på arealer nær ejendommen for at minimere transporten.

Regnvand fra plansiloerne opsamles i separat opbevaringsbeholder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet (9 måneders opbevaring) til den planlagte besætning.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 12 fastsætter, at såfremt der foretages ændringer, som har indflydelse på kapaciteten, skal den ansvarlige for driften udarbejde en opgørelse over den nye samlede opbevaringskapacitet. Opgørelsen skal opbevares og kunne forevises på forlangende i forbindelse med kontrol

Viborg Kommune vurderer, at gyllen opbevares og håndteres på en måde, som minimerer risikoen for gylleuheld på ejendommen. Opbevaring og håndtering af husdyrgødningen forventes ikke at medføre gener, der kan have en væsentlig negativ indvirkning på miljøet.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 14) Der skal altid være en opbevaringskapacitet for fast og flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder til rådighed for produktionen.

6.2 ANDEN ORGANISK GØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der modtages ikke anden organisk gødning, som f.eks. spildevandsslam, kartoffelrugtsaft, e.l. på bedriften.

7 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

7.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

BAT.

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget målt i kg NH₃-N for hhv. ansøgt drift, nudrift og 8-års drift fremgår af nedenstående skema:

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	7563,3	440,7	8004,0
Nudrift	6759,5	0,0	6759,5
8 års-drift	3153,7	0,0	3153,7

Vurdering

BAT-niveauet er udregnet i www.husdyrgodkendelse.dk

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	7563	441	8004
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	7563	441	8004
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

BAT-kravet er beregnet til 8.004 kg NH₃-N/år. Med en samlet emission på 8.004 kg NH₃-N/år er BAT-niveauet overholdt.

Afskæringskriterier i forhold til natur

Der gælder følgende fastlagte krav til hvor meget kvælstof der må afsættes på forskellige kategorier af omkringliggende natur:

Tabel 6. Afskæringskriterier i forhold til natur.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 Kategori 1 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder), som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen.	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden ^{*)} : 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2 Kategori 2 natur omfatter nærmere bestemte	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	
Kategori 3. Kategori 3 natur omfatter; Heder, moser og overdrev udenfor Natura 2000 områderne, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

AMMONIAKBELASTNING AF KATEGORI 1 NATUR.

Nærmeste Kategori 1 natur ligger inden for Habitatområde Nr. 30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals Ådal ca. 2 km syd for anlægget, og habitatområde nr. 33 Tjele Langsø og Vinge Møllebæk, der ligger godt 2,5 km nord for anlægget. Nærmeste habitatnaturtype er et stilkege-krat 9190 i område nr. 30 og et Riggær 7230 i område nr. 33.

Beregninger i husdyrgodkendelse.dk viser, at Kategori 1 natur belastes med højst 0,1 kg N/ha/år i totaldeposition. Der skal ikke tages højde for kumulation, da der ikke er andre registrerede husdyrbrug i nærheden. Kravet til kategori 1 natur er dermed overholdt.

AMMONIAKBELASTNING AF KATEGORI 2 NATUR.

Nærmeste Kategori 2 natur er et overdrev på ca. 2,6 ha beliggende 3,7 km øst for anlægget. Totalbelastningen af dette område er beregnet til 0,0 kg N/ha. Kravet til denne kategori er dermed overholdt.

AMMONIAKBELASTNING AF KATEGORI 3 NATUR.

Nærmeste Kategori 3 natur er en potentiel ammoniakfølsom skov. ca. 400 meter mod nordvest. Ifølge luftfotos er der tale om en nåleplantage. Der har ikke været skov på arealet i 200 år ifølge Videnskaberne Selskabskort: Skovkontinuitetskort. Derfor anses skoven ikke for at være ammoniakfølsom. Næstnærmeste §3 beskyttet natur er en mose 1,9 km nordøst for ejendommen. Merdepositionen på dette område er beregnet til 0,0 kg N/ha/år, og kravet er dermed overholdt.

Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Ud fra kortmateriale på Naturdata.dk fremgår det, at der ikke er registreret fund af bilag IV arter indenfor 2 km fra ejendommen. Ca. 2 km fra ejendommen i Natura2000 område nr. 30 er der fundet sump-hullæbe, plettet gøgeurt og maj-gøgeurt.

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have yngle- eller rasteområder på eller omkring ejendomme. Det vurderes umiddelbart, at der kan være damflagermus, vandflagermus, brunflagermus, skimmelflagermus, sydflagermus, troldflagermus, dværgflagermus, odder, stor vandsalamander, markfirben og spidssnudet frø i området.

En række af flagermusarterne er optaget på rødlisten 1997 som sårbare. Udover de tre arter orkideer er der ikke kendskab til at andre forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistener i nærheden af husdyrbrugets anlæg. Derfor vurderes det, at udvidelsen ikke vil have negativ indflydelse på bilag IV arter og fredede arter.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke særlige vilkår vedrørende ammoniakemission.

7.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

De primære lugtkilder på bedriften er stalde, gyllebeholdere og gylleudbringning. Der er foretaget en lugtberegning i ansøgningssystemet efter gældende retningslinjer. De beregnede geneafstande fra IT-ansøgningssystemet fremgår af tabel 6. Alle krav til geneafstande er overholdt.

Tabel 7. Geneafstande.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits-afstand	Genekriterie overholdt
Flarupvej 16 	0	NY	163,2	163,2	326,8	Ja
Vesterled 9 	0	NY	555	555	808,3	Ja
Hammershøj 	1	NY	763,6	840	3435,6	Ja
Ørum By, Ørum 	0	NY	763,6	763,6	3298,3	Ja

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Kommunen vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

VILKÅR

- 15) Såfremt der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen i denne godkendelse, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

7.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Det vurderes, at der kan være en risiko for opformering af fluer og andre skadedyr. Det er derfor vigtigt, at der opretholdes en god hygiejne, og daglig rengøring er en væsentlig parameter til bekæmpelse af fluer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, opdateres 1 gang årligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 16) Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

7.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er etableret to tilkørselsveje til gårdanlægget. Disse veje sikrer, at trafikken afvikles hensigtsmæssigt med de hensyn, der skal tages til naboer, veterinære forskrifter osv. Det vurderes, at der ved udkørsel fra anlægget er gode oversigtsforhold.

Antal transporter fremgår af tabel 8.

Det tilstræbes at holde kørslen i spidsbelastningsperioderne inden for normal arbejdstid.

Ejendommen ligger i et landområde. Hovedparten af arealerne ligger omkring ejendommen. Det betyder, at gylle- og fodertransporter til og fra disse arealer foregår i landområde uden at berøre tæt beboede områder. Transporten af gylle til aftalearealer længere væk foregår med lastbil, som indgår naturligt i det samlede trafikbillede, uden at der vil være nævneværdige øgede gener for omgivelserne.

Tabel 8. Transporter.

Transporttype	Antal transporter pr. år i nudrift	Antal transporter pr. år i ansøgt drift	Tidsinterval	Hyppeghed	Forskel i antallet af transporter
Husdyrgødning	380	390	Sæson (forår og efterår)		10
Foder, lastbil	24	24			0
Grovfoder	330	340	Begrænset til høst		10
Afhentning af mælk	183	183	Morgen	Hver 2. dag	0
Brændstof	5	5			0

Levende dyr	12	12		En gang om måneden	0
Døde dyr	20	20		Hver tredje uge	0
I alt	954	975			20

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje for produkter til og fra gården, og at der ikke vil forekomme væsentlige gener fra transport, idet ejendommen er godt beliggende, således at vejnettet bekvemt kan klare transportbehovet uden gener for naboer.

7.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Af følgende skema fremgår driftsperioderne og placeringen af støjkilder på ejendommen.

Tabel 9. Støjkilder.

Støjkilde	Placering	Tidsinterval	Tiltag mod støjkilder
Ventilationsanlæg	Naturlig ventilation	Ingen støj	Der forekommer ikke støj fra ventilationsanlæg, da der er naturlig ventilation i alle staldafsnit
Kompressor til malkeanlæg	Malkerum	Der malkes to gange dagligt	Placeret indendørs
Kornvalse	Foderlade	Ca. 1 time 2-3 gange om ugen	Placeret indendørs.
Håndtering af gylle		Der vil være periodisk støj ved omrøring og pumpning af gylle	
Håndtering af dybstrøelse		Der vil være periodisk støj ved læsning af dybstrøelse	

Transport til og fra ejendommen (se afsnit vedr. transport)	-	Se afsnit vedr. transport Brugen af traktor er normalt begrænset til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes støj udover dagtimerne i forbindelse med sæsonbetonet arbejde ved eksempelvis ensilering, forårsarbejde, høst og efterårsarbejde i marken	Der undgås så vidt muligt tomgangskørsel Brugen af traktor vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes støj udover dagtimerne i forbindelse med sæsonbestemt arbejde ved eksempelvis ensilering, forårsarbejde, høst og efterårsarbejde i marken.
---	---	---	--

Tiltag mod støjkloder

De fleste støjkloder er placeret i lukkede bygninger.

Anvendelse af støjende anlæg og maskiner tilstræbes holdt inden for normal arbejdstid.

Risikoen for støjgener er minimeret ved at placere de mest støjende aktiviteter længst muligt væk fra naboerne.

Der har ikke tidligere været klager over støj fra ejendommen.

Samlet vurdering af støj

Arbejdsgange, der kan give anledning til støj, ændres ikke i forbindelse med det ansøgte projekt, og det vurderes derfor, at gener i forbindelse med støjende aktiviteter er af meget begrænset karakter.

Størstedelen af støjkloderne er placeret i lukkede bygninger og vil ikke kunne påvirke nabobeboelse grundet afstanden. Antallet af transporter øges minimalt (2%).

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at støj fra ejendommen ikke vil blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberregninger eller fastsat støjvilkår, idet de nærmeste naboer ligger så langt fra bedriften, at Kommunen vurderer, at der ikke vil opstå gener.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 17) Såfremt der kommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil Kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens Vejledning overholdes.

Vejledningens afskæringskriterier er følgende:

Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

	Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag - fredag	07-18	8 timer	55

Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

7.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der kan opstå støvgener ved indblæsning af foder og korn. For at imødegå dette er der støvcykloner på siloer, hvor foderet blæses ind. Det meste af foderet tippes i øvrigt af. Korn opbevares i gastæt silo.

Det vurderes, at hverken transport eller blanding af foder, vil skabe væsentlige større støvgener end nuværende. Det skyldes, at transporter til og fra ejendommen blot stiger med 2 %, mens blanding af foder sker mellem afskærmende bygninger. Nærmeste nabo ligger med god afstand til bedriften og er placeret vest for ejendommen. Naboer har ikke hidtil oplevet gener med støv fra ejendommen, og da forholdene ikke udvikler sig markant, vurderes udvidelsen ikke at give gener for naboer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støvgener fra gården forventes der ikke væsentlige problemer. Det bemærkes, at god landmandspraksis indebærer, at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 18) Landbrugsdriften må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.
- 19) Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.

7.7 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er energibesparende belysning og dagslysstyring i staldene.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der ikke er udendørs lys, som kan virke generende for naboer eller passerende trafik.

Det vurderes således, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller landskabelige hensyn.

8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

BAT (Bedst anvendelige teknologi) er beskrevet i de enkelte afsnit. Hver af følgende punkter er behandlet særskilt andre steder i dette dokument og opsummeret her.

Management på ejendommen handler om at tilrettelægge arbejdet, så produktionen fungerer optimalt, samtidig med at forurening begrænses og anvendelsen af hjælpestoffer minimeres.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. management.

I henhold til EU's BREF notat af februar 2017 er godt landmandskab en vigtig del af BAT. I henhold til dokumentet er det BAT at:

- Alle ansatte introduceres grundigt til nye arbejdsopgaver.
- De ansatte deltager i lovpligtige efteruddannelseskurser.
- Alle ansatte indgår i teams, hvor sammensætningen af erfarne og nyansatte skal sikre oplæringen.
- Der er udarbejdet vejledninger på flere sprog, der beskriver procedurer vedr. arbejdsopgaver.
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.
- Månedlig opgørelse fra energiselskabet.
- Der udarbejdes effektivitetsrapporter over forbruget af foder
- I besætningen udføres der endagsfoderkontrol. Forbruget af foder følges løbende.
- Foderplaner revideres 1-2 gange om året med foderkonsulent for at sikre optimal foderudnyttelse.
- Der tages analyser af alt grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.
- Der vil blive ophængt beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, udslip af gylle eller brand.
- Staldene gennemgås dagligt med henblik på at opdage lækager.
- Der foretages løbende service på ventilationsanlæg/foderanlæg, elkabler og pumper af aut. installatør.
- Alle elinstallationer efterses hvert 5. år.
- Der foretages rengøring af stalde og ventilationsanlæg efter fastlagt plan.
- Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikrer korrekt brug og effekt.
- Gyllebeholderne følger reglerne for kontrol minimum hvert 10. år.
- Slanger og sprøjteudstyr kontrolleres for utætheder forud for brug.

- Der føres logbog over flydelaget på gyllebeholderen
- Der føres sprøjtejournal.
- Alle aktiviteter planlægges grundigt. Anlægget er indrettet på en logistisk optimal måde for transporter til og fra ejendommen såvel som den interne fordeling.
- Affald fjernes løbende fra ejendommen.

Samlet vurdering vedr. management

Det vurderes, at ejendommen med ovenstående driftsrutiner lever op til kravet om BAT vedr. management/godt landmandskab.).

Ud over ovenstående er BAT for ammoniak overholdt.

Der er lavet beredskabsplan for ejendommen, så forholdsregler i forbindelse med uheld er beskrevet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang indenfor management, staldindretning og gødningshåndtering m.v. ved de beskrevne tiltag samt ved overholdelse af miljøgodkendelsens vilkår.

Det er Viborg Kommunes vurdering, at ansøger ved overholdelse af dansk lovgivning, og med de tiltag, der er beskrevet i BAT-redegørelsen og i de foregående afsnit lever op til BAT for management (godt landmandskab).

VILKÅR

- 20) Bedriften skal under tilsynet redegøre for foretagne tiltag vedrørende renere teknologi i form af ændrede råvarer, nye metoder eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen fra ejendommen.

9 MILJØKONSEKVENSRAPPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ansøger har sammen med miljøansøgningen fremsendt en miljøkonsekvensrapport. Miljøkonsekvensrapporten giver en samlet beskrivelse af projektet og dets miljøkonsekvenser, som kan danne grundlag for såvel en offentlig debat som den endelige beslutning om projektets gennemførelse. Rapporten skal desuden sikre, at projektet bliver tilpasset omgivelserne, så miljøet ikke påvirkes unødigt. I rapporten indgår en kortlægning og vurdering af projektets direkte og indirekte påvirkninger på det omgivende miljø, herunder:

- Mennesker, fauna og flora
- Jordbund, vand, luft, klima og landskab
- Materielle goder og kulturarv, samt
- Samspillet mellem disse faktorer

Viborg Kommune har medtaget oplysninger fra miljøkonsekvensrapporten i miljøgodkendelsen under de relevante afsnit.

10 ALTERNATIVER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alternativer

Eftersom ansøgningen er baseret på udnyttelse af ejendommens eksisterende bygninger, med tilføjelse af en velfærdsstald, der etableres af hensyn til dyrevelfærden, er der ikke vurderet på andre alternativer.

Udvidelsen giver mulighed for at samle dyreholdet på én ejendom og dermed sikre en bedre og mere effektiv drift uden en masse flytninger af dyr.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det ansøgte lever op til kravet om BAT ved valg af teknologi. Det ansøgte lever også op til øvrige krav.

Viborg Kommune har derfor ikke fundet det nødvendigt at forlange andre alternativer undersøgt.

11 MILJØLEDELSE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Flarupvej 18a er ikke et IE-brug, og der er derfor ikke krav om et miljøledelsessystem på ejendommen.

12 OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Den generelle praksis ved produktionsophør på et husdyrbrug er, at stalde, anlæg for opbevaring af foder, husdyrgødning, kemikalier og lignende bliver tømt og rengjort.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at de nævnte tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol.

- 21) Ved ophør af dyreholdet skal gyllekanaler, fortanke, gylletanke og dieseltank tømmes og rengøres.

13 SAMLET KONKLUSION

Viborg Kommune vurderer:

- at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion bliver begrænset til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og vilkårene i miljøgodkendelsen overholdes
- at udvidelsen af husdyrbrugets produktion overordnet betraget ikke medfører en øget husdyrproduktion og en øget miljøpåvirkning i kommunen, idet strukturudviklingen går mod færre men større bedrifter
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
 - nabobeboelser
 - Natura 2000-områder og natur i øvrigt
 - landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer

14 GODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

14.1 GODKENDELSENS GYLDIGHED

Virksomheden må i henhold til Husdyrbrugloven ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Viborg Kommune.

Opmærksomheden henledes på, at denne miljøgodkendelse ikke fritager virksomheden for de nødvendige tilladelser/anmeldelser i henhold til anden lovgivning.

Viborg Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne miljøtilladelse og den øvrige miljølovgivning overholdes.

14.2 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Miljøgodkendelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 84 - 87.

Indgivelse af klage

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen. Offentliggørelsen finder sted den 27. februar 2019. En eventuel klage skal være tilgængelig for Viborg Kommune i Klageportalen senest den 27. marts 2019.

Gebyr

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Virksomheder og organisationer skal dog betale det dobbelte beløb på i alt 1.800 kr. for behandling af eller genoptagelse af en klage.

Virkning af klage

En klage over afgørelser efter Husdyrbrugsloven har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte afgørelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Husdyrbrugsloven.

Domstolene

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Fristen er 6 måneder fra godkendelsen er meddelt.

14.3 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Embedslægeinstitutionen Nord, Langelandsvej 8, 8940 Randers SV. (senord@sst.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. (ae@aeraadet.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (dnviborgsager@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund (post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Friluftsrådet Limfjord Syd, (ajj-7600ebspeed.dk)
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N (husdyr@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, (natur@dof.dk, viborg@dof.dk)
- Naboer

BILAG 1. SITUATIONSPLAN

